

Hele financiële keten heeft baat bij standaardisatie gegevens

Ook MKB profiteert van Nederlandse taxonomie

André Biesheuvel en Erik van der Meij

De Nederlandse XBRL-taxonomie is volgens sommige spelers in het accountantswereldje vooral voordelig voor de grote ondernemingen. Zij twijfelen of het gebruik hiervan administratieve lastenverlichting oplevert voor kleine en middelgrote bedrijven. Maar het MKB profiteert zeker wel. De hele financiële keten heeft baat bij standaardisatie van gegevens.

DINGEMAN MANSCHOT en Twan van Gool van Deloitte Accountants schrijven in AN afl. 3 dat vooral grote ondernemers profiteren van het gebruik van de Nederlandse XBRL-taxonomie. De auteurs zien naast voordelen voor de grote ondernemers administratieve lastenverlichting voor uitvragende partijen, zoals de Belastingdienst, het CBS, de Kamers van Koophandel en de banken. Het is jammer dat zij niet onderkennen dat wij te maken hebben met een 'keten' waarin verantwoordingsinformatie wordt uitgewisseld. Het Nederlandse Taxonomie Project (NTP) beoogt de gegevensdefinities in de keten te standaardiseren en vergaand te normaliseren en te harmoniseren. Dit gebeurt vanuit het perspectief van de ondernemer, met als doel de administratieve lasten ook voor de MKB-ondernemer te verlagen.

Niet complex

Manschot en Van Gool zien voor het MKB een beperkt aantal rapportagevereisten. Daarnaast wordt het opstellen van financiële rapportages als niet complex gezien, waarbij het opstellen veelal wordt uitbesteed aan de intermediair en relatief efficiënt plaatsvindt. Ondernemers en hun intermediairs zien zich echter geconfronteerd met verzoeken voor verantwoordingsinformatie van verschillende partijen. Elk van deze partijen hanteert hiervoor

een eigen gegevensstandaard. De ondernemer moet maar zien hoe te voldoen aan deze verzoeken. In figuur 1 (onderaan deze pagina) is dit grafisch weergegeven.

Het samenstellen en verstrekken van financiële informatie is kostbaar, omdat alle afnemers een andere 'standaard' hanteren. NTP streeft naar een eenduidige standaard voor, in ieder geval, drie rapportagestromen – die tezamen overigens zo'n 70% van de financiële gegevensstromen uitmaken – in de vorm van een gezaghebbende, genormaliseerde en geharmoniseerde Nederlandse taxonomie.

Per type, per doelgroep

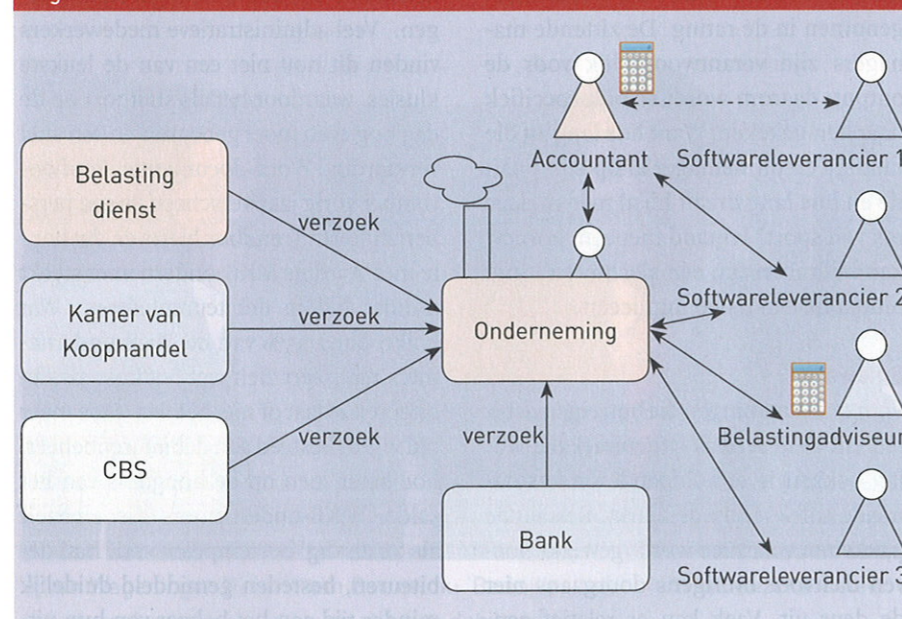
In de Nederlandse taxonomie zijn alle relevante financiële begrippen voor jaarrekeningen, belastingaangiften en statistiekopgaven verzameld. Hiertoe zijn de precieze omschrijving van elementen, de verwijzingen naar wet- en regelgeving en hun onderlinge relaties geïnventariseerd en in een open standaard – XBRL (eXtensible Business

Reporting Language) – vastgelegd. Ook zijn in de Nederlandse taxonomie van elke relevante verantwoording de elementen geïnventariseerd en vastgelegd per type verantwoording en per doelgroep.

Minimale inspanning

De Nederlandse taxonomie maakt het mogelijk de software van ondernemers of hun intermediairs zo in te richten dat zij eenvoudig de jaarrekening, belastingaangiften en statistiekopgave kunnen (laten) opstellen, controleren en aan de overheid kunnen verstrekken. Een aantal vooraanstaande softwarepakketten is nu al in staat XBRL-taxonomieën aan te sluiten op (het rekeningschema van) de administratie. Na controle van de aansluiting op de Nederlandse XBRL-taxonomie en ervan uitgaande dat de administratie wordt bijgehouden is de ondernemer of zijn intermediair in staat de noodzakelijke verantwoordingsinformatie met de overheid uit te wisselen. Dit alles met een minimale inspanning.

Figuur 1

Verantwoordingsketens

De verantwoordingsketens die de Nederlandse taxonomie bestrijkt, zijn als volgt grafisch weer te geven (zie figuur 2).

De voordelen voor een ondernemer en zijn intermediair hebben niet alleen betrekking op het beter, sneller en goedkoper kunnen samenstellen van verantwoordingsinformatie. Er is meer. De Nederlandse taxonomie is een gezaghebbend en genormaliseerd gegevensmodel. Gezaghebbend wil zeggen dat de Nederlandse taxonomie is opgesteld en geautoriseerd door de uitvragende partijen Belastingdienst, KvK en CBS.

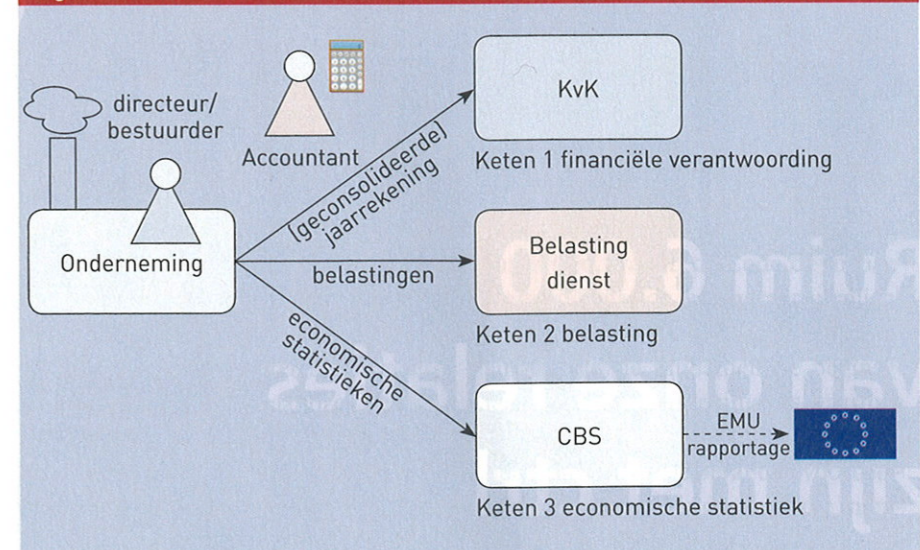
Expliciet en transparant

Hiermee wordt de uitvraag voor de ondernemer of intermediair expliciet en transparant. Interpretatie van de uit te vragen elementen of de daarop liggende regels is niet meer nodig. De semantiek (betekenis) van de elementen ligt vast in de taxonomie. Dat betekent dat de ondernemer ervan uit kan gaan dat wat hij aanlevert ook is wat door de uitvragende partijen wordt vereist. Genormaliseerd wil zeggen dat identieke gegevens-elementen die voorkomen in meerdere domeinentaxonomieën tot één gegevenselement zijn teruggebracht. De dubbelingen en overlappings tussen de verschillende domeinen zijn er dus uitgehaald. Daarnaast kunnen de periodieke aanpassingen van systemen en administraties bij ondernemers of hun intermediairs, als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving, worden beperkt tot het (jaarlijks) inlezen van de (voor het desbetreffende 'uitvraagjaar' aangepaste) Nederlandse taxonomie.

Harmonisatieproject

Op het gebied van normalisatie van gegevenselementen zijn aanzienlijke vorderingen gemaakt. Van de 200 000 elementen waar we bij de start van het project mee zijn geconfronteerd, zijn er in de laatste testversie van de taxonomie nog zo'n 4500 overgebleven. Er zijn echter nog enige inhoudelijke

Figuur 2

verschillen tussen het fiscale en jaarrekeningdomein. Binnen het NTP is daarom in samenwerking met MKB-Nederland het Harmonisatieproject gestart. Een projectteam van deskundigen onderzoekt de resterende verschillen tussen fiscale winstaangifte en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving voor het MKB, zodat uiteindelijk ook deze verschillen kunnen worden weggenomen en samenval mogelijk wordt van fiscale en commerciële jaarrekening voor kleine rechtspersonen. De resultaten van dit onderzoek worden voor de zomervakantie verwacht.

De intermediair

De MKB-ondernemer laat veelal de noodzakelijke verantwoordingsinformatie opstellen door een (fiscaal) intermediair. De intermediair speelt dan ook een belangrijke rol bij het realiseren van de administratieve lastenverlichting voor de ondernemer. Intermediairs hebben ervaring met het toepassen van eigen taxonomieën. Het toepassen van de Nederlandse taxonomie zal dan ook niet leiden tot investeringen van enige omvang. Wel zal het bedrijfsproces van de intermediair efficiënter worden en zal hij zich kosten besparen. Het komt erop aan dat deze kostenbesparing ook wordt doorgegeven aan de klant. Reeds nu al zijn intermediairs bereid afspraken te maken met de overheid over het doorgeven van de efficiency winsten aan

ondernemers. Het voornemen is om de intenties dit voorjaar vast te leggen in convenanten tussen overheid en (organisaties van) intermediairs.

Goed nieuws

Ook Manschot en Van Gool onderkennen dat een Nederlandse taxonomie administratieve lastenverlichting voor grote ondernemingen en de overheid zal opleveren. Het NTP ziet deze verlichting ook voor het MKB door de eenmalige vastlegging en meervoudig gebruik van de gegevens voor rapportages aan zowel de Belastingdienst, CBStatistiek als KvK's. De reacties die NTP krijgt van intermediairs geven aan dat niet alleen de overheid, maar ook deze branche de administratieve lastenverlichting voor MKB-ondernemers serieus neemt. En ten aanzien van de door hen gewenste XBRL-standaard voor het administreren van transacties en gebeurtenissen op grootboekniveau hebben wij goed nieuws. De XBRL General Ledger taxonomie is beschikbaar en verkrijgbaar via www.xbrl.org/GLTaxonomy. Sinds 7 november 2005 heeft deze taxonomie de 'Candidate Recommendation' status die in 2006 zal wijzigen in een definitieve 'Recommendation' status. **AN**

Drs. A.J. Biesheuvel RA RE is organisatorisch projectmanager van NTP. Mr. E.M. van der Meij werkt als projectsecretaris en projectjurist voor NTP.